

РЕШЕНИЕ

№ 53

гр. Враца, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, II-РИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

Членове: Калин Тр. Тодоров
Пенка П. П.а

при участието на секретаря Веселка Кр. Николова
като разгледа докладваното от Евгения Г. Симеонова Въззивно гражданско дело № 20231400500012 по описа за 2023 година

С Решение № 678/16.11.2022 г. по гр.д.№ 183/2022 г. Районен съд-Враца е осъдил „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, да заплати на Е. С. К., ЕГН ***** на основание чл. 200, ал. 1 КТ, вр. чл. 52 ЗЗД сумата от 15 000,00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, вследствие на трудова злополука, реализирана на 15.03.2021 г. и призната като такава с Разпореждане № 15 от 25.05.2021 г. на Национален осигурителен институт, Териториално поделение - гр.Враца, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 15.03.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска за разликата над 15 000,00 лева до пълния предявен размер от 70 000 лева като неоснователен. Със същия съдебен акт районният съд се е произнесъл по разноските както следва: осъдил е „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД да заплати на адвокат Б.А.А., със служебен адрес: гр.София, ул. "Христо Белчев" № 2, четвърти полуэтаж, офис № 4 сумата от 980,00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ и съдействие на Е. С. К.; осъдил е на основание чл. 78, ал. 3 ГПК Е. С. К. да заплати на „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД сумата от 3226,13 лева разноски по делото, съобразно отхвърлената част от исковите претенции; осъдил е на основание чл. 78, ал. 6 ГПК „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Районен съд - гр.Враца сумата от 664,28 лева – държавна такса и възнаграждение за вещи лица.

С въззивна жалба вх.№ 17321/28.11.2022 г. "МЕТАЛ ТРАНС 2005"
ЕООД, чрез пълномощника си адв.В.Ч. обжалва посоченото решение в частта, в която е уважена исковата претенция и дружеството е осъдено да заплати на Е. С. К. обезщетение в размер на 15 000 лв., ведно със законната лихва.

В жалбата се навеждат доводи, че отговорността на работодателя по чл.200 КТ е безвиновна, но при определяне размера на обезщетението следва да бъдат отчетени спецификите на съответния случай, в т.ч. причините за настъпване на злополуката, поведението и действията на пострадалия, предприетите от работодателя мерки за безопасност и здраве и тяхното съблюдаване по време на работния процес. Изтъква се, че процесният инцидент е настъпил поради изключителна вина на ищеца, което е основание за пълното освобождаване на работодателя от отговорност или поне за намаляване размера на дължимото обезщетение до минимум. Твърди се, че на 15.03.2021 г. Е. К. е отишъл на работа пиян и това негово състояние е било надлежно установено. Според работодателя, това е главната и единствена причина той да прояви самоувереност и самоинициатива, да наруши съзнателно правилата за здравословни и безопасни условия на труд и да пренебрегне инструкциите на работодателя си. Развиват се съображения, че с оглед притежаваната професионална квалификация К. е знаел и е бил длъжен да знае опасностите при рязане на цистерна за гориво, но е пренебрегнал това, защото под въздействието на алкохола чувството му за самосъхранение е било значително занижено. Той е смятал, че може да избегне опасността и поради тази причина не е взел необходимите защитни мерки, в резултат на което се е достигнало да травма на десния му крак. Твърди се, че от ищеца не е изисквано да реже части от натоварената за транспортиране цистерна.

Въззивникът счита, че причините за настъпване на злополуката са следните: подценяване на риска от страна пострадалия и несъобразяване с изискванията за безопасна работа и с проведения извънреден инструктаж; самоувереност на пострадалия в резултат на алкохолно опиянение; небезопасно поведение на пострадалия; занижено в резултат на алкохола чувство за самосъхранение; работа с инструмент за рязане на метал при опасност от наличие на силно горими остатъци от течност и други вещества.

Изразява се несъгласие с определения от районния съд размер на обезщетението за неимуществени вреди в размер на 50 000 лв., като се твърди, че същият не съответства на преживените болки и страдания и на социално-икономическите условия в страната. Въззивникът счита, че не следва да носи никаква отговорност на неимуществени вреди, тъй като причина за инцидента е единствено самоувереното и безотговорно поведение на пострадалия. Твърди, че в деня на инцидента са били взети всички необходими обезопасителни мерки и от своя страна е направил всичко зависещо от него за да не се допусне подобна злополука, но от страна на ищеца е допусната груба небрежност, при което е налице основание за намаляване и дори пълно изключване отговорността на работодателя.

В жалбата се поддържа, че дори и да е налице трудова злополука, установена с административен акт, в правомощията на съда е да установи дали са налице предпоставките за изключване отговорността на работодателя, ако пострадалият има изключителна вина за увреждане на здравето си. В тази насока се извършва позоваване на практика на ВКС. Въззивникът намира, че в случая са налице предпоставките на чл.201, ал.2 КТ, като подкрепя това

свое становище с анализ на събраните по делото гласни доказателства и заключенията на съдебната психолого-психиатрична експертиза. Счита, че с оглед събраните категорични и многобройни доказателства за изключителна вина на пострадалия, поради което съдът е следвало да освободи работодателя от отговорност или да определи по-висок размер на съпричиняване, респ. по-нисък размер на дължимото обезщетение. Намира за ясна разпоредбата на чл.126, т.2 КТ, изискваща от работника да се явява на работа в състояние, което му позволява да изпълнява възложените задачи и да не употребява през работно време алкохол или друго упойващо вещество, и счита същата за нарушена с явяването на К. на работа с концентрация на алкохол в кръвта от 1.49 на хиляда.

Въззивникът "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД моли първоинстанционното решение да бъде отменено в обжалваната част и предявеният иск да бъде отхвърлен изцяло, а в условията на евентуалност – обезщетението за неимуществени вреди да бъде намалено до размер от 10 000 лв., като бъде определено съпричиняване от 90%. Претендира присъждане на направените разноски пред настоящата съдебна инстанция.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил *отговор вх.№ 18057/14.12.2022* г. от Е. С. К., чрез пълномощниците си адв.Н. Д. и адв.Б.А., в който оспорва основателността на въззивната жалба на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД. Счита, че в обжалваната част решението е правилно, обосновано и законосъобразно.

Въззиваемият К. навежда фактически доводи относно вида и характера на получените травматични увреждания в резултат на трудовата злополука, относно проведеното оперативно лечение и продължителността на възстановителния период, както и относно прогнозите за възстановяване. Позовава се на събраните по делото писмени доказателства, както и на заключенията на съдебно-медицинската експертиза /СМЕ/ и на съдебната психолого-психиатричната експертиза /СППЕ/.

Оспорва твърденията на ответника за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия, поради употребата на алкохол. Счита, че не е проведено пълно доказване на това възражение, тъй като липсват доказателства, че именно наличието на алкохол в кръвта му е оказало влияние върху извършването на работната задача предвид обстоятелството, че е имал заповед от управителя да извърши рязане на тръбите, както и доказателства, че е бил под влияние на алкохол към момента на злополуката. Според изложеното в отговора, показанията на доведените от ответника свидетели е следвало да бъдат преценени съгласно чл.179 ГПК, което обаче не е сторено от районния съд.

Въззиваемият счита, че липсва съпричиняване, тъй като е извършвал възложената му работа с необходимото старание и внимание, като в тази насока се позовава на практика на ВКС.

Твърди, че от страна на работодателя са били допуснати множество нарушения на правилата за безопасност, които са в пряка причинно-следствена връзка с причинените телесни увреждания. Сочи, че превенцията на риска от трудова злополука при работа с машини е отговорност и на двете страни по трудовото правоотношение, но водеща е ролята на работодателя, който трябва да обезопаси работните места, да осигури безопасни условия на труд и да проведе инструктаж.

В отговора се изтъква, че според съдебната практика, следва да бъдат ангажирани категорични доказателства, че настъпилите с оглед механизма на конкретната трудова злополука вреди, не биха се появили или биха били в по-малка степен, ако пострадалият не е бил употребил алкохол, каквито доказателства по делото липсват. Сочи се, че показанията на свидетелите на ответника са заинтересовани и противоречат с дадените от тях такива в предходно развитото се производство по разследване на механизма на произшествието. Според въззиваемия, съществено в случая е, че е получил указания от управителя да извърши тази работа, което изключва извода, че употребеният алкохол е причината да вземе самостоятелно решение да започне рязане на тръбите.

Въззиваемият моли жалбата да бъде отхвърлена и да му бъдат присъдени направените разноски. Прави възражение за прекомерност на договореното адвокатско възнаграждение от насрещната страна.

Против първоинстанционното решение е постъпила и **въззивна жалба вх.№ 17758/07.12.2022 г.** от Е. С. К., чрез пълномощниците му адв.Н. Д. и адв.Б.А.. Първоинстанционният съдебен акт се обжалва в частта, в която е отхвърлен предявения иск до пълния претендиран размер.

На първо място в жалбата се поддържа, че в атакуваната част решението е неправилно, поради нарушение на материалния закон – чл.52 ЗЗД и въведения в него обществен критерий за справедливост и противоречи на практиката на ВКС. Според въззивника К., районният съд не е изложил съображения, обосноваващи подобен нисък размер на обезщетение, представляващ отклонение от обичайно присъждащите от съдилищата обезщетения по аналогични случаи. Излагат се фактически доводи относно вида и тежестта на получените травматични увреждания, проведеното лечение и възстановителния период, като се извършва позоваване на заключенията на СМЕ и СППЕ. Твърди се, че всички тези специфични обстоятелства не са отчетени при определяне размера на претърпените неимуществени вреди. Въззивникът счита, че не е съобразен и нарастващия инфлационен процес в страната, който към настоящия момент е достигнал 20% и съобразно практиката на ВКС следва да бъде взет предвид при определянето на обезщетенията за трудова злополука.

На второ място се изразява несъгласие с извода на районния съд, че е налице съпричиняване от страна на пострадалия, поради употреба на алкохол, както и с определеният размер на същото от 70%. Въззивникът счита, че не е проведено пълно и главно доказване на възражението за приложение на чл.200, ал.1 КТ поради наличие на груба небрежност от негова страна. Намира, че липсват доказателства, които по категоричен начин да установяват, че именно наличието на алкохол в кръвта на пострадалия е повлиял при извършване на работната задача, както и кога и в какво количество е бил употребен алкохол и как същият е допринесъл за настъпването на трудовата злополука. Според изложеното в отговора, показанията на доведените от ответника свидетели е следвало да бъдат преценени съгласно чл.179 ГПК, което обаче не е сторено от районния съд.

Въззивникът К. счита, че липсва съпричиняване, тъй като е извършвал възложената му работа с необходимото старание и внимание, като в тази насока се позовава на практика на ВКС.

Твърди, че от страна на работодателя са били допуснати множество

нарушения на правилата за безопасност, които са в пряка причинно-следствена връзка с причинените телесни увреждания. Сочи, че превенцията на риска от трудова злополука при работа с машини е отговорност и на двете страни по трудовото правоотношение, но водеща е ролята на работодателя, който трябва да обезопаси работните места, да осигури безопасни условия на труд и да проведе инструктаж.

В жалбата се изтъква, че според съдебната практика, следва да бъдат ангажирани категорични доказателства, че настъпилите с оглед механизма на конкретната трудова злополука вреди, не биха се появили или биха били в по-малка степен, ако пострадалият не е бил употребил алкохол, каквито доказателства по делото липсват. Сочи се, че показанията на свидетелите на ответника са заинтересовани и противоречат с дадените от тях такива в предходно развитото се производство по разследване на механизма на произшествието. Въззивникът счита, че същественото в случая е, че е получил указания от управителя да извърши тази работа, което изключва извода, че употребеният алкохол е причината да вземе самостоятелно решение да започне рязане на тръбите.

Въззивникът К. моли първоинстанционното решение да бъде отменено в обжалваната част и предявеният иск да бъде уважен в пълния предявен размер от 70 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 15.03.2021 г. до окончателното изплащане на обезщетението. Претендира присъждане на направените по делото разноски, в т.ч. адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 вр. ал.1 от Закона за адвокатурата.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил *отговор вх.№ 18137/15.12.2022* г. от "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, чрез пълномощника му адв.В.Ч., с който се оспорва основателността на подадената въззивна жалба на Е. К..

Въззиваемият счита, че в жалбата са изложени общи постановки във връзка със съдебната практика при определяне размера на обезщетение за неимуществени вреди по чл.52 ЗЗД. Намира, че районният съд не се е отклонил от тази практика в частта, в която е отхвърлил иска за сумата над 15 000 лв. Изразява и несъгласие с претенциите за съобразяване размера на обезщетението с инфлационните процеси в страната, тъй като същите нито са доказани, нито са били въведени като основание на иска в първоинстанционното производство, нито са критерии за справедливост по смисъла на чл.52 ЗЗД.

Според изложеното в отговора, необосновани и голословни са твърденията, че не било доказано въздействието на алкохола върху поведението на ищеца, неговото количество и причинната връзка между настъпилата злополука и употребата му; че злополуката е настъпила при изпълнение на възложена от управителя работа, която ищецът е изпълнявал с необходимото старание и внимание; че работодателят е допуснал множество нарушения на правилата за безопасност. За опровергаване на тези твърдения въззиваемият се позовава на събраните гласни доказателства, както и на заключението на СППЕ.

Моли решението на районния съд да бъде потвърдено в обжалваната от ищеца К. част като правилно.

Въззивните жалби са процесуално допустими като подадени от надлежни страни, в рамките на законоустановения срок по чл.259, ал.1 ГПК и срещу обжалваем съдебен акт.

При извършената по реда на чл.269, изр.1 ГПК служебна проверка, въззивният съд намира, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

За да се произнесе по правилността на обжалвания съдебен акт, настоящият съдебен състав взе предвид следното:

Районен съд-Враца е сезиран с искова молба на Е. С. К., ЕГН *****, с адрес: с.***, общ.Мездра, обл.Враца, ***, с която е предявен осъдителен иск против "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, ЕИК 10661004, със седалище и адрес на управление: гр.Враца, ул."Хан Аспарух" № 24, представлявано от Т.И.Т., за сумата 70 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, претърпени вследствие трудова злополука на 15.03.2021 г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на злополуката до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба се твърди, че на 15.03.2021 г., около 11:00 ч., в работно време и във връзка с извършваната работа, в гр. Враца, на територията на бившата бензиностанция "ДАП", в изпълнение на работните си задължения, възложени от "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, ищецът К. е претърпял трудова злополука. Посочва се, че ищецът, заедно с още трима работници (шофьори на товарни автомобили) под ръководството на Т.Т. - управител на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, е трябвало да извозят 5 бр. демонтирани и пригодени за предаване на скрап цистерни от бивша бензиностанция на ДАП. Сочи се също, че бензиностанцията и цистерните са собственост на "ОКОЛЧИЦА ПРОПЪРТИС" ЕООД, като тази фирма и ответното дружество са се споразумели с взаимни действия да натоварят и превозят цистерните. Цистерните са били изпразнени и с множество отвори, като по отношение на тях е издаден работен лист за квалификация на отпадъци като черни метали, подписан от РИОСВ - Враца на 11.03.2021 г., от който е видно, че не са опасни.

Твърди се, че управителят на „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД лично е запознал ищеца Е. К. и тримата шофьори с дейността, която трябва да извършат, като две от цистерните са били натоварени и извозени и управителят на фирмата е придружавал едната от тях до базата, за да покаже къде да бъдат разтоварени. Според изложеното в исковата молба, при товаренето и укрепването на третата цистерна се установило, че една от тръбите е стърчала и е имало опасност при транспортирането ѝ да се докосне до минаващите по трасето храняващи проводници на градската тролейбусна линия. Ето защо рботниците се обадили на управителя Т.Т., за да го уведомят за проблема и да получат наставления, и управителят е наредил на Е. К., който има свидетелство за правоспособност да извършва газокислородно рязане, да отреже стърчащата тръба. Ищецът заявява, че е започнал да реже тръбата с резак, но усетил бучене, идващо от цистерната, поради което веднага е спрял рязането, загасил резака и се опитал да се отдалечи от цистерната. В този момент обаче е настъпил взрив, причинен от изпаренията останали в тръбата от горивото, съхранявано в цистерната. Ищецът усетил силен удар от страничната ламарина на цистерната по десния си крак и паднал.

В исковата молба се посочва, че в пряка причинно-следствена връзка с настъпилата злополука, имаща характера на трудова, ищецът е претърпял

открито множествено счупване на дясната подбедрица. На място пристигнал екип на спешна помощ, който го е откарал до МБАЛ „Христо Ботев“ АД – Враца, където е хоспитализиран. Сочи се също, че на 16.03.2021 г. е извършена спешна операция, изразяваща се в открито наместване и поставяне на външна метална остеосинтеза на дясната подбедрица, а месец и половина по-късно, на 04.05.2021 г., е извършена втора операция, при която е свалена външната фиксация и на нейно място е поставена гипсова лонгета. Твърди се, че по време на възстановителния процес са настъпили усложнения - дясната подбедрица не сраствала, и Е. К. е диагностициран с „псевдоартроза“. Хоспитализиран е и на 01.07.2021 г. е извършена нова операция - отново е извършено открито наместване на костите и фиксиране с метални пирони и винтове.

Твърди се на следващо място, че пострадалият към момента на настъпване на процесната злополука се е намирал в трудово правоотношение с ответната страна, като същият е извършвал възложената му работа. В резултат на работната си дейност и в пряка причинно-следствена връзка с трудовата злополука, ищецът е претърпял описаните травми, проведените операции, настъпилите усложнения и причинени неимуществени вреди, изразяващи се в неудобства, болки и страдания от емоционален и психологичен характер, продължаващи и до днес.

Въз основа на разпореждане на ТП на НОИ - Враца от 25.05.2021 г., ищецът счита настъпилата злополука за трудова, тъй като фактическата обстановка по възникването ѝ отговаря на предпоставките, посочени в чл. 55, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/. На следващо място се посочва, че са налице основанията на чл. 200, ал. 1 във връзка с чл. 127, ал. 1 т. 3 от Кодекса на Труда /КТ/ за ангажиране на имуществена отговорност на работодателя при претърпяване на неимуществени вреди на работник, което от своя страна дава право на ищеца да претендира обезщетение за претърпените болки и страдания.

По отношение на претърпените неимуществени вреди ищецът посочва, че на място на злополуката е пристигнал екип на спешна помощ и е заварен с деформирана дясна подбедрица с открита полифрагментарна фрактура. Травмите са получени вследствие на взрива и силния удар от ламарина на цистерната. Посочва, че е откаран в МБАЛ „Христо Ботев“ АД - Враца и е хоспитализиран в Ортопедотравматологично отделение, като през това време е страдал от изключително силна болка и движенията на десния крак са невъзможни. Поставена му е окончателна диагноза „множествени счупвания на дясна подбедрица, открито“. Сочи също, че в спешен порядък, на 16.03.2021 г., е извършена операция с голям обем на сложност на таза и десния долен крайник, изразяваща се в открито наместване на фрактура с фиксация, тибия и фибула, поставена е метална остеосинтеза - външен фиксатор. Изписан е на 21.03.2021 г., като му е назначено медикаментозно лечение и антитромботична терапия до 30-ти постоперативен ден. Твърди, че на 04.05.2021 г. отново е постъпил в МБАЛ „Христо Ботев“ АД - Враца за оперативно отстраняване на остеосинтезния материал на десния крак. Операцията е извършена на 05.05.2021 г - под спинална анестезия е направена екстракция на външния фиксатор и е поставена гипсова лонгета. Изписан е на 07.05.2021 г., но възстановяването му не върви гладко, тъй като множествената фрактура на крака не зараста за обичайно необходимия

период. Посочва, че това е наложило ново постъпване в ортопедотравматологичното отделение на МБАЛ „Христо Ботев“ АД - Враца на 30.06.2021 г., като след извършения преглед е констатирана оточна и деформирана дясна подбедрица с данни за патологична подвижност и е поставена окончателна диагноза „псевдоартроза“ (незараствнала фрактура). Ищецът сочи, че на 01.07.2021 г. му е извършена нова операция с голям обем на сложност - открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, тибия и фибула, извършена е открита репозиция на дясната подбедрица и са поставени няколко на брой пирона и винта. Изписан е на 06.07.2021 г. и отново му е назначено медикаментозно лечение и антитромботична терапия до 30-ти постоперативен ден. Твърди, че след настъпване на злополуката изживява болки и страдания с изключително висок интензитет, че десният му крак е бил в ужасяващо състояние - деформиран, костите на крака му са се виждали и тази гледка е предизвикала невъобразим страх и ужас и е оставя незаличим отпечатък в съзнанието му. Посочва, че през цялото време на проведеното оперативно лечение е бил почти непрестанно на легло, правил е опити да се придвижва с патерици, но неуспешно, тъй като болката е била прекалено силна, движенията ограничени и не е могъл да стъпва на десния си крак. В исковата молба се посочва, че това положение е продължило твърде дълго - през първите шест месеца след злополуката ищецът е могъл да се придвижва единствено с инвалидна количка. Твърди се, че възстановяването му не протича според прогнозите и изпитва силни болки през продължителен период от време. При нормално развитие на възстановителния период, следоперативните болки би следвало да отшумят и пациентът постепенно, в рамките на два-три месеца, да се вдигне на крака и да проходи. При Е. К. обаче развитието е неблагоприятно. Счупванията на дясната подбедрица са многобройни и не зарастват за времето, което обичайно е необходимо при подобни увреждания. Ищецът продължава да страда от силни болки. Това е наложило ново посещение в отделението по ортопедия и травматология, при което е установена псевдоартроза и е извършена третата операция - отново е извършена репозиция на дясната подбедрица и са поставените пирони и винтове. Поставя се интермедуларен водач, по който се набива интермедуларен пирон, посредством водещи канюли и под рентгенов контрол са поставени 2 броя застопоряващи винта в проксималната част и 2 броя дистални застопоряващи винта.

Посочва се на следващо място, че последиците от злополуката са тежки - необичайно дългото възстановяване, многобройните операции и дните, прекарани в болницата, нестихващите месеци наред болки, залежаването и невъзможността да ходи, да работи, да се грижи самостоятелно за себе си и семейството си, имат силно негативно влияние върху Е. К.. Той е подтиснат, стресиран, изпитва тъга, непълноценност и неудовлетвореност, като и към настоящия момент ищецът все още не се е възстановил. Продължава да изпитва болки в десния крак и страда от ограничения на движенията, продължава да накуцва при ходене.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, гр. Враца, който оспорва изцяло предявения иск, както по основание, така и по размер. Оспорва твърденията на ищеца, че в продължителен период от време е търпял силни, интензивни и непоносими физически болки и страдания, което наложило да промени

трайно ежедневните си навици и да бъде подпомаган при обслужването си от друго лице. Оспорва твърденията за непрекъснатост на болките и страданията, че в резултат на тях не бил в състояние да спи по цели нощи, както и че в резултат на травмата в емоционалното му състояние настъпили съществени негативни промени, изразяващи се в потиснатост и страх, болки, страдания, психически и емоционален стрес и дискомфорт. Твърди, че претърпените в резултат на инцидента травми не са в състояние да причинят описаните болки, страдания, емоционален и психически стрес, още по-малко за толкова продължителен период от време, както се твърди. На следващо място, противопоставя на исковата претенция и възражение за намаляване размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди.

В отговора се твърди, че от съществено значение за настъпване на инцидента с Е. К. е обстоятелството, че по същото време той е бил под силно въздействие на алкохол. Посочва се, че видно от мотивите на постановление за прекратяване на наказателното производство по ДП № 1312/2021 г. по описа на ВРП, в предоставената от К. кръвна проба е било установено наличие на етилов алкохол в концентрация от 1.49 промила. Ответникът счита, че това е изключително високо ниво на опиянение, което лишава ищеца от адекватна преценка на външните фактори, води до промяна на психо-моторните функции на организма, до самонадеяност и самоувереност, до пренебрегване на опасности и до липса на своевременно и адекватна реакция при възникване на външна опасност. Прави възражение за съпричиняване на вредите, като твърди, че ищецът е допринесъл за увреждането при условията на груба небрежност, по смисъла на чл. 201, ал. 2 КТ. Аргументира тезата, че действително отговорността на работодателя по чл.200 от КТ е обективна /безвиновна/, но при определяне размера на обезщетението следва да бъде отчетено и поведението на пострадалото лице и в каква степен то е допринесло за настъпването на увреждането. В случаите, когато инцидента е настъпил поради изключителна вина на работника, работодателят не носи отговорност. Именно такъв е и процесния случай, защото на 15.03.2021 г. К. е отишъл на робата след употреба на значително количество алкохол, установено по надлежния ред с кръвна проба. Това е причината да не спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, да пренебрегне инструкциите на работодателя си и да действа самонадеяно. С оглед притежаваната професионална квалификация К. е знаел или е бил длъжен да знае за опасностите при рязане на цистерна за гориво, но е пренебрегнал същите, защото под въздействието на алкохола чувството му за самосъхранение е било значително понижено, той е смятал, че може да избегне опасността и поради тази причина не е взел необходимите защитни мерки. В резултат именно на тази негова самонадеяност, е причинил на себе си процесната травма на десния крак. Посочва се на следващо място, че в деня на настъпване на злополуката, на място са били налични всички необходими обезопасителни мерки и лични предпазни средства - работно облекло, каски, специални защитни обувки и др. К. обаче е проявил груба небрежност, като сам се е поставил в състояние на неадекватност. При проявената самонадеяност и груба небрежност се стига до залитане и падане, тъй като самото място, на което се е намирал изисква внимание по време на работа. Счита, че ответникът не следва да носи отговорност за неимуществени вреди по чл.200, ал.1 КТ, тъй като е организирал така

работата на обекта, че при спазване на предписанията за здравословни и безопасни условия на труд инцидентът не би настъпил. Причина за същия е единствено самоувереното и най-вече безотговорно поведение на пострадалия, който самоволно е нарушил трудовите си задължения и се е явил на робата след употреба на значително количество алкохол, т.е. работодателят е направил необходимото, за да не допусне подобна злополука, но поради безотговорното и умишлено противоправно поведение на пострадалото лице, и нарушаване от самия него на изискванията за безопасност и здраве, се е стигнало до инцидента.

В първоинстанционното производство са събрани писмени и гласни доказателства. Допуснати и изслушани за заключенията на специализирани съдебно-счетоводна експертиза, съдебно-медицинска експертиза и съдебта психолого-психиатрична експертиза.

След като обсъди доказателствата, поотделно и в тяхната пълнота, настоящият съдебен състав приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, а и от представения с исковата молба Трудов договор № 51/03.08.2020 г. е видно, че Е. К. и „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, са били в трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността „общ работник“. Като доказателство по делото е приложена и длъжностната характеристика за длъжността "общ работник", от която е видно, че в основните длъжностни задължения е включено и такова, свързано с извършване на заваряване и рязане на машинни елементи, детайли и съоръжения.

Безспорно е и обстоятелството, че работодателят и осигурител "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД е подал декларация за трудова злополука вх.№ 5101-06-15/17.03.2021 г. по описа на ТП на НОИ-Враца, в която е посочил, че на 15.03.2021 г. в 11:00 часа през работно време, на територията на ДАП Враца, бул."Мито Орозов" № 63, е пострадал Е. С. К.. Описано е, че при товарене на скрап – демонтирани и подготвени за товарене резервоари от бивш пункт за зареждане на гориво, и при извършване на специфично действие – рязане на тръба, стърчаща от натоварена на камиона цистерна, за да не се закачи в проводниците от тролейбусната линия в града при транспортирането, е настъпила експлозия, причинена от останали в тръбата изпарения от горивото, което е било съхранявано в цистерната, като при падането на Е. К. от камиона след експлозията е получена открита фрактура на десния му крак. Като свидетели на злополуката са посочени Дилян Ганчев Цветанов, Георги Цеков П. и Д. Здравеславов Д..

От приложения Протокол № 5103-06-3/20.05.2021 г. е видно, че в периода от 26.03.2021 г. до 23.04.2021 г. е извършено разследване на злополуката, при което са взети писмени обяснения от Тодор Иванов – управител на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, Калин Петков – управител на "ОКОЛЧИЦА ПРОПЪРТИС" ЕООД, Д. Д., Г.П., Дилян Цветанов и Е. К.. Констатирано е, че на 15.03.2021 г. е трябвало да бъдат извозени 5 бр.демонтирани и пригодени за предаване за скрап цистерни от бивша бензиностанция на ДАП (от имот, собственост на "ОКОЛЧИЦА ПРОПЪРТИС" ЕООД), които са били изпразнени и отворени, с множество дупки по тях и са придружени с работен лист за квалификация на отпадъци като черни метали, подписан от РИОСВ-Враца на 11.03.2021 г., от който е

видно, че не са опасни. В протокола е отразено, че управителят на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД лично е запознал тримата шофьори и Е. К. с дейността относно товаренето и транспортирането на цистерните, като две от тях са били натоварени и извозени, а управителят е придружавал превоза до базата, където трябва да бъдат разтоварени. Посочено е, че при товаренето и укрепването на една от цистерните се установява, че има стърчаща тръба и при транспортирането може да докосне захранващите проводници на тролейбусната линия, поради което Е. К. започва да отстранява тръбата с газокислородно рязане, усеща бучене и спира, но от останалите изпарения в тръбата се чува бучене, последвано от гръм, при което лицето е усетило удар и е паднало. Пристигналият екип на ЦСМП-Враца е установил счупване на десния му крак. В протокола е отразено, че причината за злополуката е от изпаренията, останали в тръбата от горивото, съхранявано в цистерната. Не са посочени допуснати нарушения на нормативни актове, както и лица, допуснали нарушения.

Въз основа на констатациите, съдържащи се в Протокол № 5103-06-3/20.05.2021 г., е издадено Разпореждане № 15/ 25.05.2021 г. на Национален осигурителен институт, Териториално поделение-Враца, с което на основание чл. 60, ал. 1 КСО е прието, че декларираната злополука вх.№ 5101-06-15/17.03.2021 г. на ТП-Враца от осигурителя "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, станала с Е. С. К., се приема за трудова злополука по смисъла на чл. 55, ал. 1 КСО.

Представен е и протокол, съставен от комисия при Дирекция "Инспекция по труда", гр.Враца, в който е отразено, че в периода от 15.03.2021 г. до 29.04.2021 г. е извършена проверка по работни места, писмени обяснения и документи, при която е констатирано, че в деня на злополуката на Е. К. е проведен извънреден инструктаж от управителя на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД на основание чл.16, ал.1, т.3 от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на ЗБУТ, който обаче не е документиран в книга за извънреден инструктаж, с което е нарушен чл.11 ал.5 от същата наредба. В протокола е посочено, че при извършената проверка е установено, че работодателят не е издал и заповед, с която да уточни лицата, които имат право на газо- и електрозаваряване и рязане на метали, с което са нарушени изискванията на чл.697, ал.1, т.3 от Правилник по безопасността на труда при заваряване и рязане на метали. За отстраняване на констатираните нарушения са дадени предписания на основание чл.404, ал.1, т.1 КТ.

По делото е приложено Постановление за прекратяване на наказателно производство от 29.11.2021 г. на прокурор при Врачанска районна прокуратура. В постановлението е отразено, че в предоставена от работника кръвна проба е било установено наличие на етилов алкохол в концентрация от 1,49 промила.

Към исквата молба са приложени множество медицински документи. От анализът на същите, както и от заключението на СМЕ се установява, че след инцидента на 15.03.2021 г. Е. К. е транспортиран до ЦСМП-Враца, където е приет с работна диагноза: разкъсно-контузна рана на дясна подбедрица – открито счупване. При приемането е бил в съзнание, блед изпотен, с разкъсно-контузна рана на дясна подбедрица и показващи се през

кожата кости. Направено е ПХО и шиниране на крайника.

През същия ден Е. К. е приет за оперативно лечение в ОТО при МБАЛ "Христо Ботев" АД, гр.Враца с диагноза: многофрагментарно открито счупване на дясна подбедрица (III степен по Черне-Густило). При приемането е бил в задоволително общо състояние, контактен, адекватен, с нормален соматичен статус, като дясната подбедрица е била оточна и деформирана с открито счупване, патологична подвижност в средна трета със силна болка, ограничени движения и невъзможност за стъпване на долен десен крайник. В рамките на същия ден е извършена оперативна интервенция под спинална анестезия и рентгеноскопичен контрол, лаваж и дебридмен на откритото счупване и е поставен външен фиксатор на крака. По време на престоя в болничното заведение е проведено медикаментозно лечение. Ищецът е изписан на 21.03.2021 г. с препоръки за отбременяване на долен десен крайник за срок от 30 дни постоперативно с две патерици и антитромботична биотична терапия до 30 постоперативен ден.

Впоследствие Е. К. е приет за лечение в ОТО при МБАЛ "Христо Ботев" АД, гр.Враца за периода от 04.05.2021 г. до 07.05.2021 г. с диагноза: състояние след счупване на дясна подбедрица и ОМ. В анамнезата е отразено, че постъпва за оперативно лечение в планов порядък за отстраняване на ОМ от дясна подбедрица, поставен по повод на открито многофрагментарно счупване на долен десен крайник преди 45 дни. При приемането е бил в добро общо състояние, контактен, адекватен, с нормален соматичен статус. Дясната подбедрица е била леко оточна с поставен външен фиксатор, а активните движения са били ограничени и болезнени. На 05.05.2021 г. е извършена операция под спинална упойка за премахване на външния фиксатор. Следоперативният период е протекъл гладко и е изписан с дадени указания за отбременяване на долен десен крайник за срок от 20 дни постоперативно.

От приложените медицински документи е видно, че на 30.06.2021 г. Е. К. отново е постъпил на лечение в ОТО при МБАЛ "Христо Ботев" ЕАД, гр.Враца с диагноза: незараснала фрактура /лъжлива става/. Отражено е, че постъпва за оперативно лечение по повод лъжлива става на дясна подбедрица в средна трета, като страданието му датира от около 3 месеца след претърпян инцидент, при който е получил открито счупване на дясна подбедрица. При приемането е бил в добро общо състояние, контактен, адекватен, с нормален соматичен статус, но дясната подбедрица е била оточна и деформирана в средна трета с данни за патологична подвижност в областта на същата. На 01.07.2021 г. е извършено оперативно наместване и метална фиксация на счупения пищял на подбедрицата. Следоперативният период е протекъл гладко, проведено е и медикаментозно лечение и е изписан с дадени указания да последващо медикаментозно лечение и за отбременяване на крайника за срок от 30 дни постоперативно.

От приложените болнични листове е видно, че от датата на трудовата злополука – 15.03.2021 г. до 09.11.2021 г. Е. К. е бил в непрекъснат отпуск по болест.

Съставен е медицински протокол на ЛКК от 13.10.2021 г., в който е отразено, че лицето се нуждае от продължаване на временната неработоспособност. Като обективно състояние е отразено, че дясната подбедрица е отекала и е с ограничени движения на дясна глезенна става.

Издадено е Експертно решение № 2159/13.10.2021 г. на ТЕЛК общи заболявания при МБАЛ "Христо Ботев", гр.Враца, с което Е. С. К. е освидетелстван като временно неработоспособен, поради множествени счупвания на подбедрицата.

В хода на първоинстанционното производство е представено и Експертно решение на ТЕЛК общи заболявания при МБАЛ "Христо Ботев" АД, гр.Враца № 0916/13.04.2022 г., от което се установява, че на Е. К. е определена 30 % трайно намалена работоспособност за срок от една година, поради множествени счупвания на подбедрицата. При снемане на обективното състояние е отразено, че към момента на освидетелстването лицето ползва едно помощно средство.

За установяване вида и обема на претърпените неимуществени вреди ищецът е ангажирал гласни доказателства.

В показанията си свидетелката Г. К.а, която е съпруга на ищеца, посочва, че вечерта след инцидента е видяла съпруга си в болницата. По това време вече му е била направена операция, кракът му е бил в бинт и железни шини и са стърчали болтове. Свидетелката установява, че съпругът ѝ се е чувствал много зле и не е можел да се обслужва сам, но не са я допуснали до стои при него в болницата и да му помага. Престоят му в лечебното заведение е продължил около една седмица, след което е изписан и е продължил лечението си вкъщи. Според свидетелските показания, около 2 месеца след изписването Е. К. е лежал на едно място и е уринирал в туба. След това му е направена втора операция, а впоследствие и трета операция, при която е направена метална фиксация. От показанията се установява, че лечението е продължило около 10 месеца, през който период ищецът е имал постоянна нужда от грижа, а след всяка от операциите е бил напълно неспособен да се грижи сам за себе си. След третата операция е проведена и рехабилитация за раздвижване на крака. Според свидетелката, почти през цялото време на възстановяването Е. се е придвижвал с инвалидна количка, а за качване на стълбите в дома му е било необходимо да се търси помощ и от други лица, за да бъде пренасян през стълбите. От свидетелските показания се установява, че е настъпила промяна и в емоционалното състояние на ищеца, който е станал изнервен, избухлив и капризен, приемал е обезболяващи и не е можел да спи, получавал е паник атаки и изпотяване. Това негово състояние е забелязано и от всички познати. Свидетелката заявява, че и към момента съпругът ѝ все още не се е възстановил напълно, не може да скача и да кляка добре с увредения крак. Посочва, че след количката е използвал и потерици за придвижване, но от около 2-3 месеца вече не използва помощни средства.

След извършена по реда на чл.172 ГПК преценка на показанията на свидетелката Г. К.а, съдът дава вяра на същите, тъй като се подкрепят, както и събраните писмени доказателства, така и от показанията на другия доведен от ищеца свидетел Т.П., който е приятел на ищеца и няма родствена връзка и зависимости със страните. От показанията му се установява, че след първата операция кракът на Е. К. е бил много зле, което е налагало свидетелят да го изнася по стълбите, да го разхожда с инвалидна количка и да му помага при обслужването. Свидетелят установява, че ищецът е започнал да се придвижва сам около 5-6 месеца след инцидента, след като му е била проведена рехабилитация. Преди това е ходел с патерица и не се е отпуснал да стъпва на пострадалия крак. Според свидетеля, това физическо състояние на Е. К. е

повлияло силно и на психиката му – бил е много нервен, карал се е с всички и дори е проявявал агресия, дразнел се е, че не може да стане и че е зависим от други хора. Свидетелят заявява, че ищецът все още не се е възстановил от травмата, тъй като кракът му все още се подува.

По искане на ответника са разпитани двама свидетели за установяване на причините за настъпването на трудовата злополука.

От показанията на свидетелите Д. Д. и Г.П., които са били колеги на Е. К. в "Метал Транс 2005" ЕООД, се установява, че на 15.03.2021 г., сутринта, е била възложена задача от управителя на дружеството да се превозят цистерни от бивша бензиностанция до базата на КАТ. около 9:30 часа. Задачата е била възложена на четирима шофьори и на Е. К. като "резащ". Свидетелят Д. установява, че около две седмици преди това цистерните са били подготвени за извозване – прорязани и чисти, като преди да се натоварят са били извадени от изкопите – 2 цистерни са били в ляво на бензиностанцията, а 3 цистерни вдясно. Според същия свидетел, преди да стигнат до товаренето с кранистите, бил съгласуван начина на действие, с оглед безопасност. Свидетелят Д. посочва, че докато извършвали това съгласуване, Е. на собствена глава тръгнал да реже едни тръби в изкопа, които стърчали напред, без да е било необходимо същите да се изнасят. Тези тръби се намирали в рововете, от които преди това са били извадени цистерните. При този опит да реже Е. щял да падне, но свидетелят го хванал и го изтеглил, като повече не му позволил да пристъпва натам и да реже тръбите. От показанията на свидетелите се установява, че след като било извършено натоварването на първите две цистерни, Д. Д. е потеглил с камиона, като с личния си автомобил с него е тръгнал и управителят на фирмата, за да следи за безопасността. Свидетелят Г.П. установява, че след тръгването на първия камион, е качена и друга цистерна на следващия камион и е вързана с колани. След качването ѝ са забелязали, че отгоре има тръби и са започнали да коментират дали тези тръби ще опрат в жиците на тролейбусната мрежа. Свидетелят заявява, че тогава Е. е решил да се качи и за всеки случай да ги отреже. По това време там са били свидетеля П., другия шофьор и кранистите. След като Е. се е качил, запалил "резака" и го опрял до тръбите се е чул някакъв звук и Е. е паднал до камиона със счупен крак. Свидетелят П. се е обадил веднага на управителя, който е пристигнал бързо, заедно със свидетеля Д..

Свидетелите заявяват, че не са чули управителя да е давал нареждане да се режат тръбите. Свидетелят П. счита, че Е. К. сам е взел решение да реже тръбите, след като е било коментирано дали ще пречат. Свидетелите установяват, че впоследствие тази цистерна, както и всички останали цистерни, са били транспортирани, както са били подготвени, без да е било необходимо да се режат тръби и без да има опасност да се закачат жиците на тролейбусната мрежа.

Според свидетелите, Е. К. всеки ден е пиел на обяд по 2-3 бири. Свидетелят Д. заявява, че е чувал от колеги, че сутрин ищецът лъха на алкохол и вкарва бира в базата, но в деня на инцидента не го е усетил да има алкохолен дъх. Същият свидетел счита, че през този ден действията на К. са били неадекватни. Свидетелят П. обаче заявява, че не си спомня Е. да е рязал нещо в изкопите.

Въззивният съд възприема изцяло показанията на тези свидетели като достоверни, логични и последователни, тъй като същите имат непосредствени

впечатления относно обстоятелствата, за които са разпитвани, и показанията им кореспондират с останалите събрани по делото доказателства - писмени и експертни заключения, като съобразява възможната заинтересованост на свидетелите, съобразно разпоредбата на чл.172 ГПК, с оглед качеството им на работници в ответното дружество.

Пред първоинстационния съд е прието заключението на съдебно-счетоводна експертиза, от което се установява, че към 15.03.2021 г., по време на действието на Трудов договор № 51/ 03.08.2020 г. Е. С. К. е бил осигуряван от работодателя "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД, върху осигурителния доход, върху който се дължат осигурителни вноски - сума в размер на 591.41 лв, както следва: за ДОО – общият размер на осигурителната ставка е 19.30 %, от които: 10.92 % за сметка на Работодателя и 8.38 % за сметка на работника; за фонд трудова злополука и професионална болест – осигурителната ставка е 1.10%; за здравно осигуряване – общият размер на осигурителната ставка е 8.00 %, от които: 4.80 % за сметка на Работодателя и 3.20 % за сметка на работника; за Универсален професионален фонд – общият размер на осигурителната ставка е 5.00 %, от които: 2.80 % за сметка на Работодателя и 2.20 % за сметка на работника. Вещото лице посочва също така, че при временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест, паричното обезщетение се изплаща от първия ден на настъпването до възстановяване на работоспособността или до установяване на инвалидност. Отражено е, че за периода от 15.03.2021 г до 17.05.2022 г. НОИ -ТП - гр. Враца е изплатило на Е. С. К. обезщетение за временна нетрудоспособност обща сума в размер на 5 322.75 лв. Със Застрахователна полица "Трудова злополука" № 0000911114/14.12.2020 г. работодателят "Метал Транс 2005" ЕООД е застраховал Е. С. К. срещу трудова злополука в ЗК "Армеец", но няма данни застрахователят да е изплатил на Е. С. К. обезщетение за трудова злополука, като от последния не е и отправяно такова искане.

По делото е допусната и изслушана и съдебно-медицинска експертиза, която не е оспорена от страните и е приета от районния съд. От заключението на вещо лице се установява, че от приложената медицинска документация е видно, че К. е получил открито многофрагментно счупване на костите на дясна подбедрица от III степен по Черне - Густило. Причината за настъпилите при ищеца увреждания е претърпяната трудова злополука. Посочено е, че първата и третата операция са били с голям обем и сложност, а втората със среден обем и сложност. Поради възникналото усложнение, а именно лъжлива става, е било наложително извършване на третата операция, при която е извършено отрито наместване с вътрешна фиксация на костта. Продължителността на възстановителния период е от порядъка на 9 - 12 месеца, като е възможно и пълно възстановяване. Възстановяването на ищеца е протекло нормално. Долният десен крайник на К. е бил обездвижен за период от 15.03.2021 г. до 30.06.2021 г. При подобен вид травми пострадалите се изправят на крака и могат да ходят самостоятелно без помощни средства след около 7-8 месеца. Вещото лице дава заключение, че към момента не са налице остатъчни последици, както и не е нарушена основната функция на крайника, но в бъдеще ищецът ще изпитва болки при физически натоварвания, пренатоварвания, промяна на метеорологичните условия и прочие. Вещото лице изяснява също, че така посочената като диагноза псевдоартроза (лъжлива става) е напълно предвидимо усложнение

на така полученото тежко открито многофрагментно счупване на костите на дясна подбедрица с тежки мекотъканни увреди, довели до нарушаване на трофиката на костите на подбедрицата. Причината за извършване на репозицията на дясна подбедрица на 01.07.2021 г. не се дължи на пропуски възникнали при първата операция на 16.03.2021 г., а е операция от планов порядък за възстановяване на целостта на костите и тяхното зарастване. При подобни счупвания, а именно тежки открити многофрагментни такива, поведението на лекуващия лекар е насочено първоначално към възстановяване на целостта на меките тъкани с цел запазване на крайника от ампутация и след постигане на такова възстановяване, макар и понякога частично, се преминава към последващо възстановяване на целостта на костите на този крайник, поради което и при първоначалния престой е извършена външна фиксация и след отстраняване на същата се е преминало към оперативно лечение с ОСМ.

Пред първоинстанционния съд е изслушано и прието заключението и на комплексна психолого – психиатрична експертиза, от което се установява, че в резултат на счупването на дясна подбедрица на ищеца е настъпила Остра психогенна реакция, която е протрахирила и е преминала в Разстройството на адаптацията, а в следствие на продължителното лечение, Разстройството на адаптацията е преминало в Посттравматично разстройство. Посочено е, че невротичните оплаквания са били по-силно изразени в началото и с отдалечаване от времето на злополуката са намалявали, което е продължило 8 месеца - времето, което е бил временно нетрудоспособен. Острата психогенна реакция у ищеца е протрахирила и се е изразявала в тревожност, подтиснатост и разстройство на съня. Не е отзвучала, а е преминала в Разстройството на адаптацията, което се изразявало в невъзможността на Е. К. да изпълнява обичайните си задължения. Вследствие на продължителното лечение, разстройството на адаптацията не е отзвучало за шест месеца и е преминало в Посттравматично разстройство, изразяващо се в тревожност, нервност, избухливост. Травмите на ищеца /счупването на крака/ са причина за невротичните оплаквания и последните с отдалечаване във времето отзвучават. Ищецът е търпял негативни емоционални и психически изживявания от преживяната трудова злополука до 8 месеца - времето на времената нетрудоспособност. Относно концентрацията на алкохола от 1.49 промила се посочва, че това е състояние на Обикновено алкохолно опиване - горна граница. Тази концентрация на алкохола води до промяна на всички психични процеси, отпадане на задръжките, самоувереност, засягане на фината моторика, намаляване на съобразителността, засягане на способността на човек му да преценява трезво и адекватно заобикалящите го фактори и да взема правилни решения.

При така възприетото от фактическа страна, настоящият съдебен състав прави следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание чл.200, ал.1 КТ вр. чл.52 ЗЗД.

Безспорно е по делото, че към датата на настъпване на злополуката 15.03.2021 г., страните са се намирали в трудово правоотношение, както и че на посочената дата е настъпила злополука с ищеца, която по надлежния ред с влязло в сила Разпореждане № 15 от 25.05.2021 г. на НОИ, ТП-Враца е призната за трудова по чл.55, ал.1 КСО.

Причинно-следствената връзка между злополуката и причинените на

ищеца неимуществени вреди - претърпените болки и страдания, се установяват от събраните в първоинстанционното производство медицински документи, съдебно-медицинска експертиза и гласни доказателства. Установено е също, както от заключенията на вещите лица по СМЕ и СППЕ, така и от показанията на свидетелите Г. К.а и Т.П., че злополуката е причинила на ищеца болки, както към момента на травмата, така и в последващ период, и че се е отразила негативно върху психическото му състояние в продължение на няколко месеца.

С оглед на гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че е налице основание за ангажиране на имуществената отговорност на работодателя по реда на чл.200, ал.1 КТ за обезщетяване на причинени вследствие на настъпила трудова злополука неимуществени вреди, тъй като се установява кумулативното наличие на всички елементи на този институт: трудова злополука; вреда, водеща до неблагоприятни последици – болки и страдания и причинно-следствена връзка между злополуката и причинените вреди, поради което правилно първоинстанционният съд е приел, че предявеният иск е доказан в своето основание.

Въведеният с въззивните жалби спор между страните, по отношение на който въззивният съд следва да се произнесе, съгласно чл.269, изр.2 ГПК, се съсредоточава на първо място върху справедливия размер на имуществената отговорност на работодателя.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя при спазване на задължителните указания, дадени в ППВС № 4/1968 г. То задължава съдилищата, при преценката кое обезщетение е справедливо, да съобразят всички конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които имат отношение за определяне на размера му. Постановлението указва на съдилищата тези обстоятелства да бъдат посочени в мотивите на решението и да бъде обсъдено тяхното значение, като се отчитат спецификите на всеки отделен случай. В ППВС № 4/1968 г., както и в трайно установената практика на ВКС, намерила израз в множество решения, постановени по реда на чл.290 ГПК / напр. – Решение № 1026/18.12.2009 г. на ВКС по гр.д.№ 4001/2008 г., I г.о., ГК; Решение № 149/02.05.2011 г. на ВКС по гр.д.№ 574/2010 г., III г.о., ГК; Решение № 67/16.03.2010 г. на ВКС по гр.д.№ 1101/2011 г., III г.о., ГК; Решение № 136/01.03.2012 г. на ВКС по гр.д.№ 414/2010 г., III г. о., ГК; Решение № 85/29.04.2014 г. на ВКС по гр.д.№ 7182/2013 г., III г.о., ГК и др./ е прието, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди от трудова злополука, съдът следва да вземе предвид всички установени по делото обстоятелства за конкретния случай, които са от значение за определяне на неговия справедлив размер по смисъла на чл.52 ЗЗД. Такъв характер имат обстоятелствата, при които е настъпила злополуката, възрастта на работника, характера и степента на увреждането; причинените морални страдания; вид и продължителност на лечението, прогнозата за в бъдеще, респ. последиците за физическото и психическото здраве на лицето, за работоспособността му, за трудовата и социална реализация; икономическите условия в страната и др. Принципът за справедливост изисква в най-пълна степен да се постигне обезщетяване на увреденото лице за претърпените болки и страдания, настъпили в резултат от трудовата злополука. Затова съдът има задължение да обсъди и съобрази всички доказателства, относими към тези правнорелевантни факти и да анализира и оцени тяхното значение и

тежест при определяне размера на обезщетението. Справедливостта като правен принцип, прогласен в чл.52 ЗЗД, не е абстрактно понятие. Тя трябва да почива на анализа на фактите по делото, за да се осъществи целта на закона - постигане на съответствие между установената неимуществена вреда и нейния имуществен еквивалент.

В конкретния случай се установи, че в резултат на трудовата злополука ищецът Е. К. е получил открито многофрагментарно счупване на костите в областта на дясната подбедрица. Пострадалият е откаран в болница, където е опериран, като е проведено открито наместване и е поставен външен фиксатор на крайника. Пациентът е изписан на 21.03.2021 г. Впоследствие Е. К. е приет за оперативно лечение от планов порядък на 04.05.2021 г., при което е премахнат външния фиксатор. Изписан е на 07.05.2021 г. Поради незарастване на фрактурата /лъжлива става/ ищецът отново е приет за оперативно лечение на 30.06.2021 г., при което е извършено оперативно наместване и вътрешна метална фиксация на счупения пищял на подбедрицата. Изписан е на 06.07.2021 г. Долният десен крайник на К. е бил изцяло обездвижен в периода 15.03.2021 г. – 30.06.2021 г. От свидетелските показания се установява, че първоначално ищецът е бил в инвалидна количка, а след третата операция и проведената рехабилитация е започнал да се придвижва самостоятелно с помощта на патерици. Срокът на възстановяване е бил около 8 месеца, но и след този момент ищецът е продължил да изпитва болки и дискомфорт, поради което с Експертно решение на ТЕЛК общи заболявания при МБАЛ "Христо Ботев" АД, гр.Враца № 0916/13.04.2022 г. му е определена 30 % трайно намалена работоспособност за срок от една година – до 01.04.2023 г. От неоспореното заключение на СППЕ се установява, че ищецът е преживял злополуката като травмиращо и стресиращо събитие, вследствие на което е развил постравматично разстройство, изразяващо се в тревожност, нервност, избухливост. От друга страна обаче съдът отчита и обстоятелството, че според заключението на СМЕ към момента не са налице остатъчни последици и не е нарушена основната функция на крайника, а в бъдеще ищецът може да изпитва болки само при физически натоварвания и промяна на метеорологичните условия, а според СППЕ негативните емоционални и психически изживявания на ищеца са търпени до 8 месеца – времето на нетрудоспособността му. Въз основа на всички тези доказателства съдът приема, че за да бъдат обезщетени претърпените от ищеца неимуществени вреди и отчитайки техния характер, обем и интензитет, продължителността на болките и страданията и цялостното им отражение върху личността на пострадалия, справедливият размер на обезщетението възлиза на 40 000 лв.

Вторият основен спорен въпрос пред въззивната инстанция е свързан с дължимостта на заместващо обезщетение, респ. дали трябва да бъде намалено обезщетението поради съпричиняване на вредоносния резултат от работника, действащ при груба небрежност.

Настоящият съдебен състав намира, че не могат да бъдат възприети наведените във въззивната жалба на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД доводи, че следва да бъде изцяло освободен от отговорност, тъй като инцидентът е настъпил поради изключителна вина на ищеца. Съгласно установената съдебна практика, имуществената отговорност на работодателя по чл.200 КТ за обезщетяване на работника за вреди от трудова злополука има обективен

характер. Работодателят носи риска от травматично увреждане на работника дори и при липса на причинна връзка между условията на труда и злополуката – арг. чл.200, ал.2 КТ, предвиждащ, че работодателят отговаря имуществено и когато злополуката е причинена от непреодолима сила, както и когато е настъпила по време на почивка на работника. Затова работодателят не може да бъде изцяло освободен от задължението за обезвреда, освен когато пострадалият е причинил умишлено увреждането – чл.201, ал.1 КТ. В случая обаче няма никакви доказателства, въз основа на които може да бъде направен извод, че пострадалият Е.р К. е причинил умишлено увреждането, поради което не са налице законовите предпоставки за пълното освобождаване на работодателя от отговорност.

Когато пострадалият е допринесъл за увреждането, допускайки груба небрежност (чл.201, ал.2 КТ), размерът на обезщетението може да бъде само намален. Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел – поведението на определена категория лица /добрия стопанин/ с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. Грубата небрежност не се отличава по форма /според субективното отношение към увреждането/, а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. При трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Това съпричиняване обаче не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност – липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност. В този смисъл е Решение № 189 от 17.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1446/2019 г., IV г. о., ГК. Според съдебната практика, съпричиняването при допусната груба небрежност има своите степени, които в съответствие с обективното съотношение на допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства са критериите за намаляване на обезщетението. В този смисъл са Решение № 348 от 11.10.2011 г. на ВКС по гр.д.№ 387/2010 г., IV г.о., ГК; Решение № 291/2012 г. на ВКС по гр.д.№ 951/2011 г., IV г.о., ГК; Решение № 159 от 15.01.2018 г. на ВКС по гр.д.№ 251/2018 г., III г.о., ГК и др. Колкото повече едно лице е допринесло за настъпване на вредата, толкова по-голямо трябва да е неговото участие в нейното обезщетяване /Решение № 192 от 17.12.2020 г. на ВКС по гр.д.№ 4741/2019 г., III г.о., ГПК/. Преценката за положената грижа е в зависимост от конкретните обстоятелства, при които е настъпила злополуката, от поведението на работника, съпоставено с доказателствата, как е следвало да процедира и в резултат на кои негови действия е настъпила вредата. В хипотезата на чл.201, ал.2 КТ, когато работникът с поведението си е допринесъл за настъпване на злополуката, съдът трябва да се изследва точно обективното съотношение на приноса на пострадалия и в какво се изразява проявената груба небрежност – кои действия са извършени при липса на елементарно внимание и при пълно пренебрегване на правилата за безопасност и в зависимост от това да определи степента на съпричиняване,

респ. размера, до който следва да бъде намалено дължимото от работодателя обезщетение.

В настоящия случай ответникът мотивира възражението си за съпричиняване в условията на груба небрежност с твърденията, че в деня на трудовата злополука ищецът е бил под въздействие на алкохол.

В тази връзка следва да се вземе предвид фактът, че едно от основните законово установени задължения на работника при изпълняване на трудовите му задължения е да се явява на работа в състояние, което му позволява да изпълнява възложените задачи и да не употребява през работно време алкохол или друго упойващо вещество – чл.126, т.2 КТ. Според установеното разбиране на съдилищата, възприето и в практиката на ВКС, следва да се оцени поведение, при което пострадалият не полага дължимата грижа, каквато и най-небрежният би положил в подобна обстановка, както и че употребата на алкохол по време на работа представлява нарушение на трудовата дисциплина, като тежестта на нарушението зависи от отражението на алкохолното повлияване върху способността да се изпълняват трудовите задължения и за безопасността на условията на труд.

В конкретния случай от събраните гласни доказателства не се установи Е. К. да е употребил алкохол през работно време. Свидетелите заявяват, че ищецът всеки ден е употребявал алкохол, но по време на обяд. Трудовата злополука обаче е станала преди обяд и нито един от свидетелите не посочва да е видял, че ищецът употребява алкохол. От друга страна обаче, между страните не се спори относно факта, че при извършен кръвен анализ след инцидента е установено, че в предоставена от Е. К. кръвна проба има наличие на етилов алкохол в концентрация от 1,49 промила. Този факт не е доказан пряко с представяне на резултатите от кръвния анализ, но е отразен в Постановление за прекратяване на наказателно производство от 29.11.2021 г. на прокурор при Врачанска районна прокуратура. Освен това при проведеното психолого-психиатрично изследване за нуждите на СППЕ, пред вещите лице Е. К. е заявил, че предходния ден вкъщи е пил по-голямо количество алкохол, тъй като е бил празничен ден (вж обясненията на в.л. д-р К. в с.з. на 18.10.2022 г.). При тези данни и като взема предвид това, че в хода на съдебното производство ищецът не оспорва този факт, настоящият съдебен състав приема за установено наличието на алкохол в кръвта на пострадалия към момента на трудовата злополука. Следователно е налице нарушаване на задълженията на работника по смисъла на чл.126, т.2 КТ, което следва да бъде преценявано в контекста на чл.201, ял.2 КТ.

Въпросът е в каква степен въздействието на алкохола е допринесло за настъпването на трудовата злополука. От заключението на СППЕ се установява, че при посочената концентрация на алкохола от 1.49 промила е налице състояние на Обикновено алкохолно опиване - горна граница, като тази концентрация на алкохола води до промяна на психичните процеси, отпадане на задръжките, самоувереност, засягане на фината моторика, намаляване на съобразителността, засягане на способността на човек му да преценява трезво и адекватно заобикалящите го фактори и да взема правилни решения. С оглед това заключение настоящият съдебен състав намира, че алкохолното повлияване е дало отражение както върху реалната преценка на ищеца дали тръбите върху цистрената представляват опасност при транспортирането, т.е. върху вземане на решението му да изреже тези тръби

(от доказателствата се установява, че впоследствие цистерната е транспортирана без да са изрязани тръбите и без това да е породило проблеми), така и върху преценката му относно безопасността при извършване на рязането, с оглед факта, че в цистерната е било съхранявано гориво и произтичащата от това възможност в тръбите да са останали изпарения.

Не могат да бъдат възприети наведените в жалбата на Е. К. доводи, че алкохолното повлияване не е оказало въздействие върху вземането на решението за рязането на тръбите, тъй като е изпълнил тази дейност по нареждане на управителя на ответното дружество. Тези твърдения на ищеца не се подкрепят по никакъв начин от събраните по делото доказателства, а тъкмо напротив – разколебават се от показанията на свидетелите Д. и П., които са били с ищеца и управителя Тодоров в различни периоди от време от даването на инструктажа и започването на дейността по товаренето на цистерните до момента на настъпване на трудовата злополука и заявяват, че не са чули такива нареждания да са били издавани.

От друга страна обаче съдът взема предвид и безспорно установения факт, че цистерните предварително са били изпразнени и пробити именно с цел безопасност и са придружени с работен лист, подписан от РИОСВ-Враца на 11.03.2021 г., от който е видно, че не са опасни. Това обстоятелство също следва да бъде отчетено, тъй като дава значителна сигурност на работниците при дейността им, свързана с товаренето и транспорта на цистерните, и в частност в дейността, за която е осигурено присъствието на Е. К., а именно – рязане на метали. Освен това съдът отчита и показанията на свидетеля П., който е очевидец на самия инцидент и който не установява ищецът да е имал видими признаци на алкохолно повлияване и падането му от камиона да е настъпило вследствие на некоординираност на движенията му или друга причина, дължаща се на алкохолно опиянение. Свидетелят установява, че падането е станало след като ищецът е започнал рязането и от тръбата се е чул някакъв звук (употребената от свидетеля дума "фукна" е синоним на "зашумя, забуча").

При тези съображения, настоящият съдебен състав намира, че с оглед обективното съотношение между осъществената предварителна подготовка, осигуряваща условия за извършване на работата по товаренето и превозването на цистерните при минимален риск и произтичащата от това сигурност на работниците, от една страна, и допринасянето за настъпването на трудовата злополука от страна на ищеца, който под въздействие на алкохолното повлияване е имал намалени възможности за адекватна преценка на все пак съществуващия риск и е пренебрегнал правилата за безопасност, от друга страна, степента на съпричиняването на ищеца следва да бъде определена в размер на 30%.

При това положение определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде намален с определения процент на съпричиняване от пострадалия, при което следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 28 000 лв. За разликата между този размер и пълния претендиран такъв от 70 000 лв. предявеният иск се явява неоснователен.

При така приетия дължим размер на обезщетението, настоящият съдебен състав намира, че обжалваното първоинстанционно решение следва да бъде отменено в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. К. против

"МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД иск над размер от 15 000 лв. до размер от 28 000 лв. и вместо това следва да бъде присъдено обезщетение от още 13 000 лв., ведно със законната лихва от датата на увредата до окончателното ѝ изплащане. В останалата част решението следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

По разноските:

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция, настоящият съдебен състав намира, че съгласно разпоредбите на чл.78, ал.1 и ал.3 ГПК и двете страни имат право на разноски.

Пред първата инстанция ищецът не е направил разноски, но пълномощникът му адв. Б.А. е поискал присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл.38, ал.2 ЗА за оказана безплатна помощ. Това искане е уважено от районния съд и е присъдено възнаграждение в размер на 980,00 лв. С оглед допълнително присъденото обезщетение пред настоящата инстанция, дължимото адвокатско възнаграждение за първоинстанционния съд, изчислено съгласно чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1/09.07.2004 г., в редакцията ѝ към момента на приключване на устните състезания пред районния съд, е в размер на 1 370 лв., т.е. на адв.Акалиев следва да бъдат присъдени допълнително 390,00 лв. - възнаграждение за първата инстанция.

Пред въззивната инстанция също е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл.38, ал.2 ЗА за оказана безплатна помощ от адв.Б.А.. Това искане следва да бъде уважено, като дължимото адвокатско възнаграждение бъде определено съгласно действащата към настоящия момент разпоредба на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1/09.07.2004 г., според която при интерес от 25 000 лв. до 100 000 лв. минималният размер на адвокатското възнаграждение за една инстанция е 2650 лв. плюс 8 % за горницата над 25 000 лв. Изчислено според тази разпоредба дължимото адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, съобразно уважената част от исковата претенция, възлиза на 2 890 лв.

Пред първата инстанция ответникът е направил разноски в общ размер от 4 106 лв., от които районният съд е присъдил 3 226,13 лв., съобразно отхвърлената част от иска. С оглед допълнително уважената пред въззивния съд част от иска, на ответника се дължат разноски по съразмерност с отхвърлената част в размер на 2 463,60 лв., поради което обжалваното решение следва да бъде отменено в частта, в която на ответника са присъдени разноски над този размер.

Пред въззивната инстанция ответникът е направил разноски за държавна такса в размер на 300,00 лв. и разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 2 376,00 лв., или общо 2 676,00 лв. От тази сума следва да му бъдат присъдени 1 605,60 лв., съразмерно с отхвърлената част от иска.

С първоинстанционното решение на основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът е осъден да заплати по сметка на ВРС държавна такса в размер на 600,00 лв. и разноски за изготвените експертизи в размер на 64,28 лв., или общо 664,28 лв. С оглед изхода на спора пред въззивния съд, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ВРС допълнително 75,72 лв. – заплатени разноски за вещи лица пред първата инстанция, съразмерно с уважената част от иска, както и по

сметка на ВОС сумата 520,00 лв. – дължима държавна такса, съразмерно с допълнително уважената част от иска.

Водим от горното, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 678/16.11.2022 г. по гр.д.№ 183/2022 г. на Районен съд-Враца **В ЧАСТТА**, в която е отхвърлен предявеният от Е. С. К., ЕГН *****, против „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, иск с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ, вр. чл. 52 ЗЗД над уважения размер от 15 000,00 лева до размер от 28 000 лв., и **В ЧАСТТА**, в която Е. С. К. е осъден на основание чл.78, ал.3 ГПК да заплати на "МЕТАЛ ТРАНС 2005" ЕООД разноски за първоинстанционното производство над размер от 2 463,60 лв. до присъдения размер от 3 226,13 лв., и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА на основание чл.200, ал.1 КТ вр. чл.52 ЗЗД „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, **ДА ЗАПЛАТИ** на Е. С. К., ЕГН *****, сумата от още **13 000 лв.** /тринадесет хиляди лева/, представляваща разликата между присъдения от районния съд размер от 15 000 лв. и дължимия размер от 28 000 лв. на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, вследствие на трудова злополука, реализирана на 15.03.2021 г. и призната като такава с Разпореждане № 15 от 25.05.2021 г. на Национален осигурителен институт, Териториално поделение - гр.Враца, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.03.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 678/16.11.2022 г. по гр.д.№ 183/2022 г. на Районен съд-Враца в останалата част.

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.2 Задв. „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв.Б.А.А., със служебен адрес: гр.София, ул."Христо Белчев" № 2, четвърти полуетаж, офис № 4, сумата от **390,00 лв.**, представляваща допълнително адвокатско възнаграждение за първата инстанция, както и **сумата 2 890,00 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, съобразно уважената част от исквата претенция.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК Е. С. К., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, сумата от **1 605,60 лв.**, представляваща направени разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение пред въззивната инстанция, съобразно отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 ГПК „МЕТАЛ ТРАНС 2005“ ЕООД, ЕИК: 10661004, **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд-Враца **сумата 75,72 лв.** – заплатени разноски за вещи лица, съразмерно с допълнително уважената част от иска, а по сметка на Окръжен съд-Враца **сумата 520,00 лв.** – дължима държавна такса, съразмерно с допълнително уважената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____